Concluziile Conferinței Anuale de Fiscalitate EY România

- **Companiile se așteaptă la o creștere a cifrei de afaceri în 2021**
- **Digitalizarea instituțiilor statului se va intensifica pe parcursul acestui an**
- **Nu vom asista la majorări ale taxelor, dar numărul raportărilor financiare crește**
- **Reducerea la plata impozitului pe profit, cea mai utilizată facilitate fiscală**

O mare parte din companii (49,4%) anticipează pentru anul 2021 creșteri ale cifrelor de afaceri, conform rezultatelor sondajului derulat în cadrul Conferinței Anuale de Fiscalitate 2021 EY România, în rândul a peste 1000 de reprezentanți ai mediului de afaceri, participanți la acest eveniment.

Procesul de digitalizare a instituțiilor statului, care va ușura inspecțiile fiscale, va continua în acest an, așa cum a dat asigurări inclusiv Președintele ANAF, Mirela Călugăreanu, invitatul special al Conferinței.

”Digitalul cred că fost cuvântul anului 2020, iar digitalizarea economiei globale – cel mai mare catalizator al schimbării recente. Și în România, în multe domenii, digitalizarea s-a produs aproape peste noapte. Anul acesta, după mulți alții în care acest proces a trenat, sistemul SAF-T ar putea să înceapă să funcționeze”, a declarat Alex Milcev, liderul practicii de Asistență Fiscală și Juridică, EY România.

”Nu vom asista la majorări ale taxelor, după cum înțelegem din declarațiile oficialilor, în ciuda presiunilor asupra bugetului de stat, provocate de deficitul înregistrat în 2020. În schimb, companiile trebuie să se pregătească, pentru că numărul raportărilor către instituțiile de stat este în creștere, cum ar fi, de exemplu, așteptatul SAF-T sau iminentele raportări pe DAC 6”, a spus Mihaela Mitroi, liderul Departamentului de Asistență fiscală și juridică pentru clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA).

”Schimbările pe care le trăim sunt necesare. Traversăm o perioadă dificilă, care poate fi văzută ca un moment de accelerare a anumitor procese – cum ar fi digitalizarea. Ne așteptăm și la alte măsuri de susținere a mediului de afaceri – din câte înțelegem, vor fi noi scheme de ajutor de stat promovate pe platforma unora dintre fondurile europene de care România va beneficia”, a punctat Mihaela Mitroi.

Semnale pozitive se regăsesc și în așteptările mediului de afaceri, având în vedere că mulți dintre reprezentanții mediului de business estimează o creștere a cifrei de afaceri în 2021.

La întrebarea „În ce măsură v-au ajutat facilitățile oferite de stat?”, un procent semnificativ de aproximativ 50% dintre respondenți au spus că puțin sau foarte puțin. *”Explicația ar putea fi că aceste facilități fie au venit prea târziu, fie agenții economici în cauză nu le-au putut accesa”*, a explicat

Mihaela Mitroi.

În schimb, din rândul companiilor care au apelat la facilitățile fiscale oferite de stat în perioada stării de urgență și de alertă, de departe cea mai utilizată este **reducerea la plata impozitului pe profit** – menționată de 40% dintre respondenți, urmată de **șomajul tehnic** – 23% dintre respondenți, **eșalonarea la plată** – 9% și **ajutor de stat** – 9%.

Conform sondajul EY, 44% dintre respondenți au folosit o singură facilitate fiscală, 15% două facilități fiscale și 12% trei facilități fiscale în cursul anului 2020.

Echipa de fiscalitate a EY a purtat participanții și prin ”Odiseea fiscală” a anului 2021, punctând, pe baza modificărilor recente survenite în legislație, câteva aspecte esențiale pe care mediul de afaceri ar trebui să le cunoască.

”Pandemia COVID-19 determină schimbări importante în ceea ce privește capitalul uman, survenite cu viteză meteorică, dincolo de cele conexe cifrelor la nivel macro-economic. Forța de muncă se transformă, relațiile de muncă se flexibilizează și se digitalizează, modelele de taxare apar uneori ca anacronice. Într-un viitor care se schimbă cu viteza luminii, toți ochii trebuie să fie ațintiți asupra implicațiilor fiscale și juridice presupuse de diferitele tipuri de colaborare între companii și indivizi, din ce în ce mai complexe”, a spus Claudia Sofianu, Partener, Lider EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA), Departamentul Impozit pe Venit și Contribuții Sociale.

Georgiana Iancu, Liderul Departamentului de Impozite Indirecte EY România, consideră că, în contextul presiunii bugetare și al unui decalaj de TVA în creștere: *”Ne putem aștepta la o intensificare a inspecțiilor fiscale inclusiv în zona de TVA, iar mediul de afaceri trebuie să acționeze suficient de agil, pentru a răspunde exigențelor inspectorilor fiscali”*.

”Nu ne dorim creșteri ale cotelor de TVA, cred că o soluție

alternativă pentru România poate fi lărgirea bazei impozabile, mai bine zis de reîntregire a ei, raportată la corectitudinea aplicării unor excepții de la regulile de bază în materie de TVA. Concret, susțin mai degrabă creșterea veniturilor din TVA corelată cu validarea aplicării corecte și echitabile a cotelor reduse de TVA de către toți contribuabilii sau prin identificarea acelor operatori economici care, deși angajați în activități economice, nu declară TVA în legătură cu aceste operațiuni”, a completat Georgiana Iancu, liderul Departamentului de Indirecte, EY România.

Liderul practicii de Litigii și controverse fiscale, Emanuel Băncilă, a subliniat importanța reexaminării contestației fiscale: *”Codul de procedură fiscală a fost modificat la sfârșitul anului trecut, prin introducerea posibilității de reexaminare a contestației fiscale. Aceasta reprezintă o a doua șansă pentru contribuabil de a contesta rezultatele unei inspecții fiscale*”.

”De asemenea, contribuabilii trebuie să știe că o nouă regulă obligatorie a fost instituită de Curtea Supremă pentru autoritățile fiscale, în ceea ce privește perioada maximă care poate fi controlată. Încetează, astfel, o perioadă de peste 17 ani în care organele fiscale controlau șase, în loc de cinci ani”, a mai anunțat Emanuel Băncilă.

„Practica recentă a echipelor de inspecție fiscală indică o tendință spre analizarea în detaliu a existenței unui sediu fix în România în cazul prestărilor de servicii”, a avertizat, la rândul său, Costin Manta, director în cadrul Departamentului de Taxe Indirecte, EY România. *”Aceeași tendință poate fi observată și în alte țări din regiune, precum Polonia. În principiu, existența unui sediu fix nu are un impact negativ în sine din punct de vedere a TVA, dar predictibilitatea este cheia în acest caz. În cazul identificării ulterioare a sediului fix de către organele de inspecție fiscală, pot fi impuse atât TVA, cât și dobânzi și penalități de întârziere, acestea din urmă reprezentând*

adevăratul cost pentru contribuabili”, a subliniat Costin Manta.

În ceea ce privește zona de taxe și operațiuni vamale, Mihai Petre, Director, Consultanță vamală și accize, EY România, a arătat că țara noastră face un pas important înainte în normalizarea procesului de vămuire a mărfurilor. *”Nevoia de utilizare a simplificărilor vamale a devenit parte din Programul de Guvernare a României 2020 – 2024. Cu o rată de utilizare de doar 10%, comparativ cu media europeană de 65%, autoritățile din România dau semnalul așteptat de mult timp în piață. Vom asista, sunt convins, la o creștere semnificativă a preocupării societăților comerciale pentru vămuirea simplificată, pentru reducerea costurilor și creșterea predictibilității vămuirii mărfurilor. În fond, ținta asumată prin Programul de Guvernare, de 65% în 2024, nu este neapărat ambițioasă, având în vedere că există foarte multe țări în Uniunea Europeană cu o rată de 70-80%”*, a explicat Mihai Petre.

Blocajele din relațiile cu societățile din jurisdicțiile necooperante au fost, de asemenea, subliniate. *”O modificare legislativă importantă este legată de considerarea drept nedeductibile la calculul impozitului pe profit a cheltuielilor efectuate ca urmare a unor tranzacții cu parteneri situați în state incluse în listele UE ale jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale”*, a arătat Ana Cristian, Director în cadrul Departamentului de Taxe Directe, EY România. Ea a avertizat că țări precum Turcia și Australia, cu care rezidenții români au relații comerciale importante, sunt incluse pe aceste liste, ceea ce poate duce la concluzia că nu se va beneficia de deductibilitate pentru achizițiile de bunuri și servicii din aceste țări. *”În perioada următoare așteptăm clarificări din partea autorităților pe acest subiect foarte delicat”*, a subliniat Ana Cristian.

”Companiile nu ar trebui să se mulțumească în a spune că nu au nimic de raportat, pentru că decizia de a nu raporta trebuie

să fie documentată și susținută în fața autorităților fiscale. Astfel, orice societate trebuie să își facă o listă a tranzacțiilor transfrontaliere ca punct de pornire în analiza DAC 6. Primele două termene de raportare sunt 31 ianuarie, pentru tranzacțiile între 1 iulie 2020 – 31 decembrie 2020, și 28 februarie 2021 – pentru tranzacțiile din ultimi doi ani, adică începând cu 25 iunie 2018 până la 30 iunie 2020. Ceea ce arată că mai este foarte puțin timp de pregătire", a avertizat Raluca Popa, Partener Asociat EY România.

În privința tichetelor cadou, o problemă spinoasă cu care se confruntă companiile de cel puțin doi ani, Stela Andrei, Partener Asociat în cadrul Departamentului de Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, a explicat: „*În ceea ce privește controalele din partea ANAF, se așteaptă ca acestea să continue, ba chiar să se extindă în contextul detașărilor, privind sumele refacturate versus cele impozitate sau ca urmare a schimbului de informații între state.*"

Până acum, au fost intense inspecțiile fiscale pentru transportatori privind diurnele acordate șoferilor. Nu excludem pe viitor ca inspecțiile fiscale să acopere din ce în ce mai mult și partea de impozit pe venit și contribuții sociale – atât la modul general, cât și specific, de exemplu, privind îndeplinirea condițiilor de eligibilitate pentru diverse facilități fiscale prevăzute de Codul fiscal și a documentației (IT, construcții), pentru stimulente primite de la autorități. Ne așteptăm și la controale la nivelul persoanelor fizice: fie în contextul marilor averi, dar nu numai – de ex. pe tranzacții imobiliare, tranzacții on-line, posibil și chirii", a anticipat Stela Andrei câteva dintre tendințele anului 2021.

Analizând impactul evoluției tehnologice, Miruna Enache, Partener, Liderul Diviziei de Asistență fiscală în tranzacții, a declarat: *"Economia românească se pregătește de impactul evoluției tehnologice, al trecerii în on-line și digital al multor activități de zi-cu-zi. Avem exemplul altor țări*

europene, care deja au implementat taxarea serviciilor digitale (Franța, Italia, Austria, Spania), dar și presiunea din partea Uniunii Europene, care, pe 14 ianuarie, a relansat consultări în ceea ce privește acest tip de taxă, și din partea OCDE, care are două proiecte în lucru. Astfel, ne așteptăm ca în perioada următoare să vedem o astfel de inițiativă legislativă și în România. În legătură cu evoluția on-line, așteptăm ca până în 2023 să fie implementată o nouă Directivă privind raportarea acestui tip de tranzacții, iar monitorizarea criptomonedelor este următorul subiect al Comisiei Europene."

În zona prețurilor de transfer, Adrian Rus, liderul Departamentului de Prețuri de Transfer, EY România, atrage atenția că: *" În ansamblu, în climatul actual din ce în ce mai transparent, contribuabilii se pot aștepta la o creștere a numărului și intensității controalelor fiscale în privința prețurilor de transfer, dar și la o creștere exponențială a cazurilor de dublă impunere în această zonă. Deci pregătirea pentru aceste inspecții este extrem de importantă și de actualitate."*

"Ghidul emis în decembrie 2020 de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind impactul pandemiei asupra prețurilor de transfer nu propune soluții pentru toate provocările, însă aduce clarificări privind aplicarea principiului valorii de piață și îndeamnă la o analiză atentă a Liniilor Directoare OCDE privind prețurile de transfer, la dialog între contribuabili și autorități fiscale și la flexibilitate în analizele de prețuri de transfer", spune Gabriela Băncescu, Director în cadrul Departamentului de Prețuri de Transfer. *"Companiile pot reduce proactiv controversele din domeniul prețurilor de transfer asigurându-se, în primul rând, că practicile lor sunt bine documentate și în conformitate cu reglementările de prețuri de transfer specifice din România. Controversele asociate unei inspecții pot fi, de asemenea, reduse prin efectuarea de ajustări*

voluntare de prețuri de transfer, atunci când este cazul. În contextul amnistiei fiscale, companiile pot beneficia de amnistie pentru accesoriile generate de baza de impozitare suplimentară declarată în mod voluntar”, a conchis Gabriela Băncescu.